

Matična služba za narodne i školske knjižnice
Požeško-slavonske županije
Požega, 4.5.2021. godine
Ur. Broj.: 8-2021-M

NARODNE KNJIŽNICE POŽEŠKO - SLAVONSKE ŽUPANIJE
STATISTIKA ZA 2020. GODINU – OPISNA ANALIZA
(on-line sustava statističkih podataka)
U ODNOSU NA STANDARDE ZA NARODNE KNJIŽNICE RH (NN 58/99)

MREŽA KNJIŽNICA

Požeško-slavonska županija broji 10 administrativnih jedinica, 5 gradova i 5 općina. U Županiji je ukupno 277 naselja.

S površinom od 1.815 četvornih kilometara i 78 031 stanovnika (prema popisu iz 2011.), Požeško-slavonska županija ubraja se u red manjih županija u Republici Hrvatskoj. Zbog velikog iseljavanja stanovništva stanje u županiji po broju stanovnika je znatno manje (procjena broja stanovnika DZSHR iz 2018. za Požeško-slavonsku županiju je 68 708 što ukazuje da je skoro 10 000 stanovnika manje.)

Svi gradovi imaju narodnu knjižnicu, a od 2015. na inicijativu Matične službe u dogovoru s načelnicima općina Gradska knjižnica i čitaonica Požega kao matična knjižnica otvara tri knjižnična stacionara u tri općine Požeško-slavonske županije: općini Jakšić (ukupno 4.020 stanovnika u 9 naselja), općini Kaptol (ukupno 3.449 stanovnika u 10 naselja) i općini Velika (ukupno 5.605 stanovnika u 23 naselja).

Bez knjižnične usluge u Požeško-slavonskoj županiji ostale su još općina Brestovac (ukupno 3.752 stanovnika u 48 naselja) i općina Čaglin (ukupno 2.691 stanovnika u 31 naselju). Dakle 2 općine ili 40% nema nikakvu knjižničnu uslugu. Nositelji rada u sva tri stacionara u 5 godina djelovanja su volonteri. Načelnici općina nisu voljni financirati djelatnike stoga matična knjižnica u sva tri stacionara organizira stalni rad na volonterskoj osnovi što nije lako i to je jedan od razloga ne pokretanja rada još 2 stacionara u preostale dvije općine.

Svih 5 općina u županiji bi prema broju stanovnika u odnosu na Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti trebale imati narodnu knjižnicu međutim lokalni čelnici ne mogu financirati istu stoga je pokretanje knjižnične usluge u obliku knjižničnog stacionara bila jedina opcija.

Matična služba je napravila i prezentirala čelnicima lokalne uprave i samouprave plan pokretanja Bibliobusne službe koja bi podrazumijeva nabavu bibliobusa preko EU projekata ali čelnici nisu voljni financirati održavanje bibliobusne službe. Župan Požeško-slavonske županije odbio je financiranje Bibliobusne službe uz mogućnost nabavke vozila preko EU projekta.

Od 5 narodnih samostalnih knjižnica dvije ima puno radno vrijeme dok ostale 3 knjižnice zbog nedostatka djelatnika rade sve dane u tjednu ali ostvaruju oko 66% otvorenosti knjižnice za korisnike.

Ustroj narodnih knjižnica na području Županije je sljedeći:

5 samostalnih knjižnica u gradovima: Požegi, Pakracu, Pleternici, Lipiku i Kutjevu.

3 knjižnična stacionara Gradske knjižnice i čitaonice Požega u 3 općine: Velika, Jakšić i Kaptol.

Slijedi opisna analiza svih pet narodnih knjižnica u Požeško-slavonskoj županiji:

GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA POŽEGA

Stanje u knjižnici u godini završetka radova

Gradska knjižnica Požega je središnja matična knjižnica u Požeško-slavonskoj županiji i spada u tip IV. narodnih knjižnica prema Standardu (čl.9).

U 2020. godini knjižnica se još uvijek nalazi u vrlo teškim uvjetima za rad upravo zbog radova na proširenju zgrade. Radovi su, pri spajanju nove zgrade sa starom, ušli u aktivni prostor knjižnice i uvelike povećali probleme.

Revizija i stručna obrada građe koja je započela u 2019. godini nastavlja se i u 2020. godini. Rad s korisnicima neometano teče u Privremenoj knjižnici gdje je korisnicima u slobodnom pristupu 11 000 primjeraka građe, aktualna struka, najnovija beletristika i sva lektira dok je sva ostala građa koja je u postupku revizije dostupna svim korisnicima na zahtjev u čekanju na istu svega jedan dan.

Gradska knjižnica Požega u konačnim brojkama - iseljavanja, useljavanja, rušenja, građenja, dograđivanja, rekonstruiranja prostora i fonda

Godina 2019./2020. presudna je u novoj povijesti Gradske knjižnice Požega.

Nakon 10 godina građenja knjižnice u fazama i čekanja, u 500 intenzivnih dana finalnih građevinskih radova, selidbe, iseljavanja, useljavanja, 365 dana stručne obrade i revizije fonda dolazimo do konačnog cilja i do konačnih brojki, do stvarnog stanja i izvanrednih rezultata rada. I što je najvažnije do točnih i provjerenih brojki:

2019./2020.

7.5.2019.-17.9.2020. (500 dana)

ISELILI

96 373

OBRADILI

96 373

IZBACILI

26 065

USELILI

70 308

U 300 DANA REVIDIRALI

96 373

U PROSTOR OD 1.971,82 m² SMJESTILI

70 308

U 2,5 KILOMETRA POLICA

NA 6 LOKACIJA RASPOREDILI:

ODJEL KNJIŽEVNOSTI

24 818

DJEČJI ODJEL

9 951

ZNANSTVENI I STUDIJSKI ODJEL

17 518

ODJEL ZA MLADE I MULTIMEDIJA

7 130

Gradska knjižnica Požega

3 STACIONARA (JAKŠIĆ, KAPTOL, VELIKA)

4 315

SPREMIŠTE – KOMPAKTUSI

6 404

VIRTUALNI PROSTOR – E-KNJIGE

172

SVEUKUPAN FOND U %:

40% KNJIŽEVNOST

35% ZNANOST

15% DJEČJA KNJIGA

10% NEKNJIŽNA GRAĐA

DJELATNICI

Ljeto 2020. - 14 djelatnika

Jesen 2020. - 21 djelatnik

PREKO RUKU PREBACILI

4 puta kompletan fond

cca 400 000 primjeraka

Nova zgrada – nova knjižnica – nova koncepcija – nova snalaženja

GRADSKA KNJIŽNICA POŽEGA IMA 4 ODJELA, IGRAONICU, KAFIĆ (koji je ujedno i Čitaonica dnevnog tiska), 2 DVORANE (Dvoranu Mudrosti i Dvoranu znanja), 2 GALERIJE (Galeriju svjetlosti i Galeriju u tunelu), TRG SPOZNAJE (centralni dio knjižnice gdje se nalazi centralni posudbeni pult), SPREMIŠTE (21 KOMPAKTUS – 1000 m polica), 2 SELF CHECK APARATA (za samozaduženje i samorazduženje građe), GARDEROBU (ormariće za korisnike) i ostale potrebne popratne prostorije za korisnike i djelatnike kao i urede za upravu, prostor za sastanke i stručnu obradu. Knjižnica ima lift i pristupne rampe čime omogućuje slobodno kretanje osobama s invaliditetom. Na ulazu u knjižnicu, u haustoru se nalazi automatska rampa koja je dio RFID sustava i koja sprečava krađu građe, a ujedno i evidentira korisnika kao posjetitelja.

1. ODJEL KNJIŽEVNOSTI (PRIZEMLJE) - OK – smještena je kompletno sva književnost i beletristika (UDK-a oznaka 8). Sva građa je u slobodnom pristupu korisnicima. Odjel je namješten tako da osim pretraživanja polica korisnici mogu uživati u prelistavanju građe u udobnim foteljama, čitati, pretraživati on-line katalog i družiti se uz razgovor o pročitanim knjigama i preporukama.

2. DJEČJI ODJEL (PRIZEMLJE) – DO- smještena je kompletno sva knjižna dječja građa (književnost i struka). Sva građa je u slobodnom pristupu korisnicima. Odjel je namješten tako da se djeca mogu družiti, učiti, raditi, kreativno izražavati, posjećivati za njih organizirane programe i događanja.

-Pored Dječjeg odjela nalazi se IGRAONICA – smještene su sve igračke i odabrane slikovnice. Igraonica je također opremljena namještajem za najmlađe korisnike i omogućuje im igranje i druženje uz organizirane vođene radionice i igraonice.

-Pored Igraonice nalazi se sjedeći prostor za roditelje koji roditeljima omogućuje da čekaju svoju djecu i za to vrijeme uživaju u uslugama knjižnice.

3. ZNANSTVENI I STUDIJSKI ODJEL (1. KAT) – ZSO - smještena je stručna građa, sva područja znanosti (UDK-a oznaka od 0-9, osim 8).

Gradska knjižnica Požega

-Na Znanstvenom i studijskom odjelu, u staklenim vitrinama, nalaze se tri zbirke: Zavičajna zbirka Possegana POS, Referentna zbirka ZSO-R i Zbirka Julija Kempfa - KEMPF. Ove zbirke su za rad u knjižnici, ne mogu se posuditi.

Odjel je opremljen namještajem i opremom za tihi rad, učenje, rad na računalima, pretraživanje kataloga, pisanje stručnih radova i korištenje građom koja je dostupna samo za rad u knjižnici.

-Na Znanstvenom i studijskom odjelu se ne nalazi sva stručna građa, manji dio starije i nečitane građe nalazi se u Spremištu. U katalogu knjižnice i na signaturnim naljepnicama je ona označena kao ZSO-S. Ukoliko korisnik traži građu s tom lokacijom knjižničar je dužan otići u Spremište (kompaktusi) po istu.

4. ODJEL ZA MLADE I MULTIMEDIJU (POTKROVLJE) – OMM - smještena je kompletno sva dječja i odrasla neknjižna građa - AV građa koja ima oznaku OMMAV. Smještena je i knjižna građa na stranim jezicima i najaktualnija beletristika za mlade. Sva građa je u slobodnom pristupu korisnicima.

Odjel za mlade i multimediju, kako mu i samo ime govori, prostor je namijenjen mladima i tako je i opremljen. Sastoji se od prostora za zabavu i igru na najmodernijim IT uređajima, prostora za posudbu građe i dnevnog boravka s TV kutkom za gledanje filmova i uživanje u druženju. Odjeli su ujedno lokacije, a unutar svakog odjela postoje još i lokacije i zbirke koje preciziraju smještaj i vrstu građe. Raspored knjižnične građe na policama u knjižnici temelji se na Univerzalnoj decimalnoj klasifikaciji.

Knjižnična građa

Fond Gradske knjižnice Požega na dan 31.12.2020. iznosi 64 298 primjerka knjižne građe i 8 144 primjerka neknjižne građe, sveukupan fond iznosi 72 442 primjeraka knjižnične građe. S obzirom na matičnost prema Standardima knjižnica treba imati 1 knjigu po stanovniku županije, dakle fond iznosi 100% Standarda. Neknjižne građe je u odnosu na sveukupnu građu 11%.

U 2020. godini ukupno je nabavljeno za knjižnicu 3904 primjerka knjižnične građe što je 70% ostvarenosti Standarda. Od toga je kupljeno 2840 primjeraka knjižnične građe. Otkup Ministarstva, dar i zamjena 1064 primjeraka knjižnične građe. Ukupna vrijednost nabave u 2020. godinu iznosi 330.000,00 kuna od toga je MK 240.000,00 kn, a osnivač 90.000,00 kn. Građa za posudbu na svim odjelima i pripadajućim spremištima knjižnice kompletno je obrađena. Redovno se obrađuje analitika (članci) koji ulaze u Zavičajnu zbirku Possegana kao i članci iz časopisa koji se koriste u Čitaonici.

Knjižnica nabavlja kupnjom i darom 38 naslova periodike koji se još ne inventariziraju u programu pa stoga nisu niti prikazani u statistici.

Svaka revizija podrazumijeva i otpis. Izvanredna revizija zbog dogradnje, rekonstrukcije i preseljenja iziskivala je i izvanredni otpis. U Gradskoj knjižnici Požega otpis je u posljednjih 20 godina bio iznimno mali ispod svih postotaka kriterija što je uzrokovalo nagomilavanje građe u lošem stanju, uništene, zastarjele, pohabane. Građa godinama nije otpisivana i bilo je vrijeme da se u ovom povijesnom trenutku i taj posao odradi na najbolji mogući način. U dogovoru s Matičnom službom i savjetnicom za narodne knjižnice Republike Hrvatske odlučeno je da će se zbog izvanredne revizije kod preseljenja knjižnice otpisati veći broj građe nego što je to Pravilnikom određeno zbog opravdanih razloga i to prema unaprijed dogovorenim kriterijima:

1. Svaka JAKO pohabana i prljava građa – kod samog postupka otpisa i ulaženja u zapis vidjet će se je li posljednji primjerak i zatim, ukoliko je vrijedna i tražena, potrebno ju je staviti na popis za nabavu te pokušati istu nabaviti odmah. Ukoliko pak nije dugo posuđivana ide odmah u otpis i ne nabavlja se nova.

Gradska knjižnica Požega

2. Sva PREKOBROJNA građa bez obzira na izgled, ostavlja se samo 1-3 primjerka ovisno o potražnji.

3. Sva STARA IZDANJA, ako postoje nova, ukoliko nisu posebno tražena.

Građa se označava pečatima otpisa i odvaja u kutije prema kriterijima. S građom se postupa prema Pravilniku o reviziji i otpisu.

U 2020. godini otpisano je ukupno 26 065 primjeraka knjižnične građe.

Članstvo

Ukupan broj članova Knjižnice kojima vrijedi članstvo iznosi 2583 članova ili 10% ukupne populacije stanovništva. Grad Požega broji 26 248 stanovnika. Broj djece do 14 godina je 493. Broj mladih od 15-17 godina je 132. Broj odraslih od 18-65 je 1305 i broj starijih od 65 je 217 korisnika. Posuđivača (aktivnih korisnika koji su nešto posudili u 2020. godini) je bilo 2147 dakle svega 8% stanovnika je nešto posudilo u Knjižnici u 2020. godini.

U nekoliko posljednjih godina članstvo opada ali s obzirom na pad broja ukupnog broja stanovništva to je realno za očekivati.

S obzirom da je Knjižnica u 2020. godini radila u izvanrednim uvjetima, u Privremenoj knjižnici u prostoru od 20 kvadrata s 11 000 primjeraka građe i još k tome u Covid uvjetima rezultati su i više nego očekivani.

Posudba i korištenje knjižnice

Izvanredni uvjeti rada Gradske knjižnice Požega rezultirali su i smanjenim ukupnim brojem posudbe građe jer posudbe u knjižnici nije niti bilo jer knjižnica nije radila za korisnike na način da borave u knjižnici zbog radova.

Broj posuđenih knjiga izvan Knjižnice bio je 28 285, a unutar Knjižnice 0.

Tijekom 2020. godine Knjižnici je upućeno i riješeno 15 zahtjeva za međuknjižničnu posudbu. Tjedna otvorenost Knjižnice je 60 sati, 100% prema Standardima za narodne knjižnice u RH (NN, 58/99).

Djelatnici

Diplomirani knjižničar	VSS	8 djelatnika
Viši knjižničar	VSS	1 djelatnica
Knjižničar	VŠS	4 djelatnika
Pomoćni knjižničar	SSS	4 djelatnika
Tajnik	VŠS	1 djelatnik
Čistačica-dostavljačica	NSS	1 djelatnica
UKUPNO DJELATNIKA		19

Aktivnosti

S obzirom da je Gradska knjižnica Požega u cijeloj 2020. godini bila u poslovima selidbe, revizije i obrade građe sve su aktivnosti za korisnike stopirane, nisu se odvijale.

NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA KUTJEVO

Prostor i oprema

Stanje Narodne knjižnice i čitaonice Kutjevo je u odnosu na prijašnja izvješća i analize nepromijenjeno ali u 2020. s konkretnim planom preseljenja u novi prostor u 2021. godini. Osnivač je krajem 2020. osigurao novi prostor za Narodnu knjižnicu i čitaonicu Kutjevo.

Gradska knjižnica Požega

Ukupnom veličinom prostor Knjižnice nije u skladu s preporučenim vrijednostima zadanim Standardima za narodne knjižnice RH. Narodna knjižnica i čitaonica Kutjevo smještena je u neadekvatnom stambenom prostoru na 1. katu u stanu u centru grada Kutjeva. Narodna knjižnica i čitaonica Kutjevo je samostalna ustanova. Knjižnica pripada tipu VI., tj. za područje od 5.000 do 10.000 stanovnika. Područje grada Kutjeva ima 6 168 stanovnika. U prostoru Knjižnice ukupne površine 62 m², što je 23,00% ispunjenosti Standarda u pogledu prostora prema broju stanovnika (čl.39), smješteni su: informativni pult, odjel za odrasle, dječji odjel s igraonicom, čitaonica periodike s 20 sjedećih mjesta, spremište. Građa je smještena na 302 m polica, od toga je 224 m polica u slobodnom pristupu.

Prostor za korisnike proteže se na svega 36 m². Prostor je opremljen knjižničnom i ostalom opremom. Knjižnica posjeduje ukupno 3 računala, od kojih je jedno računalo za potrebe djelatnika knjižnice, a dva za korisnike s internetskim pristupom. Knjižnica od 2019. posjeduje knjižničarski program Metel i unos i obrada građe je u tijeku. U 2020. godini kutjevačka knjižnica je pred preseljenjem stoga je to godina revizije i otpisa, pakiranja građe u kutije i pripremanje iste za preseljenje.

Knjižnična građa

Knjižnični fond Narodne knjižnice i čitaonice Kutjevo sastoji se od 22 700 svezaka knjižne građe i 273 jedinice neknjižne građe. Ukupni fond Narodne knjižnice i čitaonice Kutjevo iznosi 23 357 jedinica građe što je 120% ostvarenosti Standarda. U 2020. godini Knjižnica je nabavila 415 primjerak građe – 30% ostvarenosti Standarda za nabavu knjiga.

Sredstva koja su utrošena za nabavu građe iznosila su ukupno 31,825,27 kn od toga je 20 000,00 od MK, a ostatak od osnivača i vlastitih sredstava. Knjižnica je u 2020. godini primala 1 naslov časopisa i novina – 10,00% ostvarenosti Standarda za nabavu periodike.

Članstvo

Ukupan broj članova Knjižnice kojima vrijedi članstvo iznosi 193 članova ili 3,00% ukupne populacije stanovništva. Broj djece do 14 godina je 34. Broj mladih od 15-17 godina je 36. Broj odraslih od 18-65 je 88 i broj starijih od 65 je 21 korisnika. Posuđivača (aktivnih korisnika koji su nešto posudili u 2020. godini) je bilo 179 dakle svega 3% stanovnika je nešto posudilo u Knjižnici u 2020. godini.

Posudba i korištenje knjižnice

Broj posuđenih knjiga izvan Knjižnice u godini je 6946, a broj posuđenih unutar Knjižnice je 37. Otvorenost Knjižnice za korisnike je 40 sati, 67,00% prema Standardima za narodne knjižnice u RH (NN, 58/99).

Statistika posudbe praćena je ručno kao i ostalo knjižnično poslovanje jer Knjižnica još nije uvela korisnike u kompjuterski knjižnični program. U 2020. godini otpisano je 2035 knjiga.

Djelatnici

U Narodnoj knjižnici i čitaonici Kutjevo zaposlena je jedna djelatnica.

Budući da je pomoćna knjižničarka i ravnateljica narodne Knjižnice, osim vođenja knjižnice kao ravnateljica, pomoćna knjižničarka obavlja i sve stručne poslove. Prema Standardima Knjižnici nedostaje još stručnih djelatnika i zbog problema manjka djelatnika Knjižnica ne zadovoljava Standarde u satnici otvorenosti Knjižnice za korisnike.

Aktivnosti

Gradska knjižnica Požega

Tijekom 2020. organizirana su 4 događaja za djecu i tom je prilikom Knjižnicu posjetilo 72 posjetitelja. Jedan od razloga slabe organiziranosti aktivnosti je nedostatak stručnih djelatnika.

GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA LIPIK

Prostor i oprema

Gradska knjižnica smještena je u zgradi Multikulturalnog centra, namjenski je uređena i suvremeno opremljena samostalna ustanova. Sastoji se od dvije prostorije, ukupno 62 kvadrata što je svega 46,80 % prema Standardu, a obuhvaća: informativni pult, prostor za smještaj građe u otvorenom pristupu, Dječji odjel, Čitaonica periodike, 2 radna mjesta za rad korisnika na računalima, te Odjel za odrasle. Knjižnica pripada tipu VI., tj. za područje od 5.000 do 10.000 stanovnika. Područje grada Lipika ima 6 175 stanovnika.

Pored ostale suvremene opreme Knjižnica posjeduje ukupno 5 računala, od koji su 3 računala za potrebe djelatnika knjižnice, 2 za potrebe korisnika s internetskim pristupom, koji ujedno služe i za pretraživanje online kataloga Knjižnice.

Knjižnična građa

Knjižnični fond Gradske knjižnice i čitaonice Lipik sastoji se od 13 800 svezaka knjižne građe i 376 jedinice neknjižne građe. Ukupni fond Gradske knjižnice i čitaonice Lipik iznosi 14 176 jedinica građe što je 58% ostvarenosti Standarda. Veći broj fonda ne bi stao u premalu kvadraturu Knjižnice. U 2020. godini Knjižnica je nabavila 170 primjeraka građe što iznosi 20% Standarda za nabavu građe. Kupnjom je nabavljeno 131 knjige, a otkupom, darom i zamjenom 39. Knjižnica je u 2020. godini primala 5 naslova časopisa i novina, 100% ostvarenosti Standarda za nabavu periodike.

Ukupna vrijednost nabave u 2020. godini je iznosila 15.438,69 kuna. Od toga je MK 0,00 kn, a osnivač 15.000,00 kuna.

Članstvo

Ukupan broj članova Knjižnice kojima vrijedi članstvo iznosi 414 članova ili 7,00% ukupne populacije stanovništva. Broj djece do 14 godina je 57. Broj mladih od 15-17 godina je 15. Broj odraslih od 18-65 je 88 i broj starijih od 65 je 20 korisnika. Posuđivača (aktivnih korisnika koji su nešto posudili u 2020. godini) je bilo 184, dakle svega 3% stanovnika je nešto posudilo u knjižnici u 2020. godini.

Posudba i korištenje knjižnice

Broj posuđenih knjiga izvan Knjižnice u 2020. godini je 7112, a broj posuđenih unutar Knjižnice je 28. Statistika posudbe praćena je kao i ostalo knjižnično poslovanje kompjuterskim knjižničnim programom MetelWin. U 2020. godini uz pomoć međuknjižnične posudbe riješeno je 10 zahtjeva članova knjižnice. Tjedna otvorenost Knjižnice je 50 sati, 83,33% prema Standardima za narodne knjižnice u RH (NN, 58/99).

Djelatnici

U Gradskoj knjižnici i čitaonici Lipik tijekom 2020. godine bilo je zaposleno 2 djelatnika i to na sljedećim radnim mjestima:

- ravnateljica, (VSS) bez formalnog knjižničarskog obrazovanja
- pomoćni knjižničar, 1 zaposlenik (SSS), bez stručnog ispita

Aktivnosti

Gradska knjižnica Požega

Knjižnica tijekom cijele godine kontinuirano organizira brojna događanja za djecu i odrasle. U 2020. godini knjižnicu je posjetilo 270 posjetitelja u 10 događaja. Veliki pad posjetitelja i organiziranih događanja kao i u svim knjižnicama pa tako i u lipičkoj knjižnici uzrokovala je pandemija.

GRADSKA KNJIŽNICA PAKRAC

Prostor i oprema

Gradska knjižnica Pakrac samostalna je ustanova. Knjižnica pripada tipu VI., tj. za područje od 5.000 do 10.000 stanovnika. Područje grada Pakraca ima 8 482 stanovnika. Gradska knjižnica Pakrac trenutno raspolaže s ukupno 385 m² prostora što zadovoljava Standarde međutim smještena je u samom centru grada Pakraca u neadekvatnom prostoru, u stambenoj zgradi na drugom katu. Prostor Knjižnice podijeljen je na: Odjel za odrasle, Dječji odjel, Čitaonicu i prostore za djelatnike GKP.

Na Odjelu za odrasle smješten je središnji informativni pult, na kojem se vrši svakodnevna obrada, zaduživanje i razduživanje građe, vodi statistika, pruža usluga međuknjižnične posudbe te pružaju sve potrebne informacije vezane uz korištenje građe i izbor građe. Budući da Knjižnica zbog nedostatka stručnog osoblja nema posebno ustrojene Odjel za odrasle i Dječji odjel, upravo se na ovom središnjem pultu zadužuje i razdužuje i građa s Dječjeg odjela, koji je prostorno izdvojen.

Knjižnica posjeduje 6 računala s pristupom internetu od kojih je 3 za korisnike.

U prostoru Čitaonice korisnici koriste 10 naslova dnevnih novina, tjednika, mjesečnika, časopisa ili magazina koji redovno dolaze. Prostor Čitaonice opremljen je za sve vrste događanja koja se odvijaju u organizaciji ili suorganizaciji Knjižnice.

Knjižnična građa

Knjižnični fond Gradske knjižnice Pakrac sastoji se od 29 151 svezaka knjižne građe i 88 jedinice neknjižne građe. Ukupni fond Gradske knjižnice Pakrac iznosi 29 239 jedinica građe što iznosi 115% ostvarenosti Standarda nabave građe. U 2020. godini Knjižnica je nabavila 1170 primjeraka građe. Kupnjom je nabavljeno 719 primjerak građe, a otkupom, darom i zamjenom 451. Knjižnica je ostvarila 60% Standarda za nabavu građe. Ukupna vrijednost nabave u 2020. godini je iznosila 75 000,00 kn od toga 45 000,00 kn MK i 30 000, 00 kn osnivač.

Sav fond (knjižna i neknjižna građa) uveden je u računalni program Metelwin u kojem se tijekom 2020., a tako će biti i ubuduće, obavljalo cjelokupno poslovanje knjižnice: posudba i razduživanje građe, evidencija korisnika, naplaćivanje zakasnina, knjižnična statistika, pretraživanje kataloga.

Članstvo

Ukupan broj članova Knjižnice kojima vrijedi članstvo iznosi 821 član ili 10% ukupne populacije stanovništva. Broj djece do 14 godina je 137. Broj mladih od 15-17 godina je 41. Broj odraslih od 18-65 je 335 i broj starijih od 65 je 53 korisnika. Posuđivača (aktivnih korisnika koji su nešto posudili u 2020. godini) je bilo 566, dakle 7% stanovnika je nešto posudilo u knjižnici u 2020. godini.

Posudba i korištenje knjižnice

Broj posuđenih knjiga izvan Knjižnice u 2020. godini je 13 608, a broj posuđenih unutar knjižnice je 82.

Gradska knjižnica Požega

Statistika posudbe praćena je kao i ostalo knjižnićno poslovanje kompjuterskim knjižnićnim programom Metelwin. U 2020. godini uz pomoć mećuknjižnićne posudbe riješeno je 25 zahtjeva ćlanova knjižnice. Tjedna otvorenost Knjižnice je 40 sati, 66,67% prema Standardima za narodne knjižnice u RH (NN, 58/99).

Djelatnici

Knjižnica je tijekom 2020. zaposlila novu djelatnicu, pomoćnu knjižnićarku te je stoga sada u knjižnici 4 zaposlena djelatnika:

1 diplomirani knjižnićar (ravnateljica knjižnice),

2 pomoćna knjižnićara,

1 spremaćica/dostavljać,

Prema Standardima Knjižnici nedostaje strućnih djelatnika stoga je otvorenost Knjižnice prema korisnicima smanjena.

Aktivnosti

Knjižnica je i prema Standardima za narodne knjižnice, ali i prema samoj svojoj misiji i Źelji da bude percipirana kao jedno od središća kulturnog Źivota mjesta u kojem se nalazi, dućzna kontinuirano prirećivati razlićite kulturne manifestacije. Kako je izlazak u javnost najbolje sredstvo pridobivanja novih korisnika, ali i informiranja šire javnosti o postojanju knjižnice i radu u knjižnici na tome se uvelike radi i tako se usmjeravaju i sama dogaćanja.

Organizirano je u 2020. godini 30 dogaćaja za odrasle i djecu pri ćemu je knjižnicu posjetilo 400 posjetitelja svih dobnih skupina.

HRVATSKA KNJIŹNICA I ĆITAONICA PLETERNICA

Prostor i oprema

Hrvatska knjižnica i ćitaonica Pleternica samostalna je ustanova. Knjižnica pripada tipu V.,tj. za podrućje od 10.000 do 20.000 stanovnika. Podrućje grada Pleternice ima 11 323 stanovnika. Prostor knjižnice prostire se na 1 100 m² u prizemlju i prvom katu, suvremeno opremljena u kome su organizirani svi odjeli knjižnice: Odjel za odrasle, Djećji odjel s igraonicom, Studijski odjel, Ćitaonica, Multimedijaska dvorana i Zavićajna zbirka. Knjižnica premašuje Standarde prostora za narodne knjižnice, ostvaruje 231% Standarda. Knjižnica posjeduje 14 raćunala s pristupom internetu od ćega je 10 za rad korisnika.

Hrvatska knjižnica i ćitaonica Pleternica nakon 6 godina boravka u novoj zgradi, u 2020. godini dolazi do krajnjeg cilja, a to je srećena, dobro organizirana i skoro potpuno pripremljena knjižnica za nove izazove koje donosi novo razdoblje pred njom. Nakon nadzora voditeljica Źupanijske matićne slućbe moće slobodno zakljućiti da su osnivać i strućni djelatnici knjižnice u potpunosti poslušali sve savjete, preporuke i prijedloge Matićne slućbe i do danas pleternićku knjižnicu koja je bila suvremena samo arhitektonski ućinili suvremenom u svim pogledima. Strućne djelatnice rade u knjižnićnom programu MetelWin i cijelu 2020. godinu katalogiziraju i inventariziraju novu nabavu i stari fond s ciljem da kompletan fond bude online obraćen, vidljiv i pretraćživ.

Knjižnićna graća

Knjižnićni fond Hrvatske knjižnice i ćitaonice Pleternica sastoji se od 31 762 svezaka knjižne graće što iznosi 97% ostvarenosti Standarda knjižne graće, ali Knjižnica ne posjeduje neknjižnu graću. U 2020. godini nabavljeno je 1303 knjiga što iznosi 57% ostvarenosti Standarda za nabavu graće. Kupnjom je nabavljeno 667 knjiga, a otkupom, darom i zamjenom 853 knjige.

Gradska knjižnica Požega

Knjižnica godinu dana radi u Metelu i sva novonabavljena građa je uvedena, a sva ostala građa se kontinuirano uvodi. Ukupna vrijednost nabave u 2020. godini iznosi 60.000,00 kn. Od toga je MK 50 000,00 kn, a osnivač 10 000,00 kn.

Članstvo

Ukupan broj članova Knjižnice kojima vrijedi članstvo iznosi 1170 članova ili 10,00% ukupne populacije stanovništva. Broj djece do 14 godina je 722. Broj mladih od 15-17 godina je 53. Broj odraslih od 18-65 je 346 i broj starijih od 65 je 49 korisnika. Posuđivača (aktivnih korisnika koji su nešto posudili u 2020. godini) je bilo 576, dakle svega 5% stanovnika je nešto posudilo u Knjižnici u 2020. godini.

Posudba i korištenje knjižnice

Broj posuđenih knjiga izvan Knjižnice iznosi 14 214, a u knjižnici 138 u 2020. godini.

Otvorenost Knjižnice za korisnike je 60 sati 100% prema Standardima za narodne knjižnice u RH (NN, 58/99).

Statistika posudbe praćena je ručno kao i ostalo knjižnično poslovanje jer Knjižnica je tek u početku unošenja podataka u Metel.

Djelatnici

U Knjižnici su zaposlena 4 djelatnika:

- ravnatelj (VSS) - dipl. knjižničar;
- 2 diplomirana knjižničara
- 1 pomoćni knjižničar

Aktivnosti

Uz osnovne djelatnosti u 2020. g. u Knjižnici je održano nekoliko kulturnih manifestacija, ukupno 46. Ukupno je Knjižnicu u organiziranim aktivnostima posjetilo 2200 posjetitelja. Prostor nove Knjižnice omogućuje organizaciju raznim događanja.

ZAKLJUČAK

U narodnim knjižnice Požeško-slavonske županije do 2020. godine se čak njih 4 od 5 nalazilo u prostornim problemima.

Kraj 2020. donio je velike pomake i velika prostorna rješenja, kao i nova zapošljavanja. Gradska knjižnica Požega pred otvorenjem je nove knjižnice i iz 700 kvadrata širi se na 1972 kvadrata namjenski građenih. Zapošljava 7 novih stručnih djelatnika. Pravo stanje požeške knjižnice biti će iskazano u analizi za 2021. godinu jer je 2020. godina godina prelaska, selidbe, revizije, otpisa, ograničenog rada s korisnicima.

Kraj 2020. također je donio neizmjeran pomak u prostornom problemu Narodne knjižnice i čitaonice Kutjevo. Osnivač grad Kutjevo osigurao je novi znatno veći i primjereniji prostor kutjevačkoj knjižnici. Otvorenje knjižnice u novom prostoru slijedi u 2021. godini i Matična služba će nastojati ukazati osnivaču na potrebno zapošljavanje novih stručnih djelatnika. 2020. godina iznimno je važan za Gradska knjižnicu Pakrac, zaposlena je nova djelatnica i knjižnica je u procesu planiranja idejnog rješenja useljenja i opremanja knjižnice u novi prostor koji joj je omogućio osnivač grad Pakrac. Narodna knjižnica čitaonica Pleternica

Gradska knjižnica Požega

nema prostornih problema je se nalazi u novoj namjenski građenoj zgradi. Gradska knjižnica Lipik s obzirom na broj stanovnika i broj korisnika može dobro funkcionirati u prostoru u kojem se nalazi jer je knjižnica vrlo dobro opremljena i namještena. Naravno veći prostor bi značio i bolje poslovanje i organizaciju Knjižnice.

Izračuni dosezanja Standarda rađeni su prema posljednjem službenom popisu stanovništva. Međutim, zbog velikog iseljavanja stanovništva stanje u Požeško-slavonskoj županiji po broju stanovnika je znatno manje (procjena broja stanovnika DZSHR iz 2018. za Požeško-slavonsku županiju je 68 708 što ukazuje da je skoro 10 000 stanovnika manje).

Pokazatelji uspješnosti su vrlo niski naravno zahvaljujući teškoj godini, iznimnim uvjetima rada zbog pandemije izazvane virusom Covid 19. Također privremeno zatvaranje knjižnica i rad od kuće smanjio je broj posudbi unutar knjižnice kao i sve ostale pokazatelje.

Knjižnice su se morale strogo pridržavati pravila epidemioloških mjera što je utjecalo na broj događanja i posjeta knjižnicama.

U nadi da će 2021. godina biti bolja, nadamo se i boljim rezultatima.

Voditeljica Županijske matične službe
Mirjana Franculić, dipl.knjiž.
mail: mfranculic@gmail.com
Mob.: 099 393 0224